

Na wakacje!

Nagroda Gospodarcza Gminy Masłów 2026 przyznana. Laureatami Selwed i dr Piotr Olszewski

Firma Selwed Art. Rolno-Spożywcze z Masłowa Pierwszego została laureatem Nagrody Gospodarczej Gminy Masłów 2026. Tytuł Osobowości Gospodarczej Gminy Masłów 2026 otrzymał dr Piotr Olszewski – historyk, regionalista i autor licznych publikacji poświęconych dziejom gminy Masłów

Uroczysta gala odbyła się w Centrum Edukacji i Kultury „Szkłany Dom” w Ciekotach z udziałem przedsiębiorców, samorządowców oraz przedstawicieli instytucji wspierających rozwój gospodarczy regionu. Wśród gości znaleźli się m.in. senator **Krzysztof Słoń**, marszałek województwa świętokrzyskiego **Renata Janik** oraz prezes Wodociągów Kieleckich **Henryk Milcarz**. Partnerem wydarzenia były Wodociągi Kieleckie S.A.

Galę otworzył wójt Gminy Masłów **Tomasz Lato**, podkreślając rolę lokalnych przedsiębiorców w rozwoju gminy. Uczestnicy wysłuchali również prezentacji **Sylwestra Kwietnia** ze Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” poświęconej wsparciu przedsiębiorczości i nowych inwestycji.

Do tegorocznej Nagrody Gospodarczej nominowano trzy przedsiębiorstwa: Elkam Produkcja Sp. z o.o. z Dąbrowy, Selwed Art. Rolno-Spożywcze z Masłowa Pierwszego oraz Ecosolar z Masłowa. Kapituła pod przewodnictwem **Marka Kmiecica** zdecydowała o przyznaniu nagrody firmie Selwed, doceniając jej blisko 28-letnią działalność, rodzinny charakter przedsiębiorstwa, wysoką jakość świadczonych usług oraz zaangażowanie w życie lokalnej społeczności.

Laureaci i nominowani z gośćmi i gospodarzami wydarzenia.

Nagrodę Specjalną – tytuł Osobowości Gospodarczej Gminy Masłów 2026 – otrzymał dr **Piotr Olszewski** za wieloletnią działalność na rzecz dokumentowania historii gminy, ochrony lokalnego dziedzictwa oraz wzmacniania tożsamości mieszkańców.

Organizatorami wydarzenia byli Wójt Gminy Masłów, Przewodniczący Rady Gminy Masłów oraz Stowarzyszenie Przedsiębiorców Gminy Masłów. Galę zakończył koncert skrzypaczki **Zhanny Zharkovej**.

PM

**NASZE SKLEPY
W KIELCACH:**

- ul. Zagnańska 9
- ul. Nowy Świat 11
- ul. ks. bpa M. Jaworskiego 28
- ul. Wojewódzka 4
- ul. Karczówkowska 12
- ul. Źródłowa 20
- ul. Zagórska 45
- ul. Seminaryjska (Miejski Plac Targowy)
- ul. Starowapiennikowa 45

Piekarnia R. Dobrowolski
Najstarszy zakład rzemieślniczy w Kielcach prowadzony przez trzecie pokolenie mistrzów piekarstwa

Jagodzianki

WYRÓB TRADYCYJNY

☞ bez polepszaczy ☞ bez spulchniaczy ☞ bez konserwantów ☞ bez barwników

Bez tłuszczów trans

KW

„Wiatraczek” już się kręci

Trwa 53. Międzynarodowy Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach. W przeglądach, warsztatach i koncertach bierze udział ponad 600 młodych artystów z Polski oraz Mołdawii, Ukrainy, Stanów Zjednoczonych i Kanady. Program obejmuje przeglądy konkursowe, warsztaty artystyczne, a także sześć koncertów na Rynku: „Zakręcenie na Kielce”, Konkurs Piosenki Harcerskiej, Polonijny oraz uczestników warsztatów muzycznych. Finałem wydarzenia będzie Koncert Galowy Laureatów, który odbędzie się 18 lipca w Amfiteatrze Kadzielnia i podczas którego zostaną wręczone festiwalowe Brązowe, Srebrne i Złote Jodły. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny.

/bk/

Do Maryi

Zbliża się 45. Kielecka Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę, która odbywać się będzie od 5 do 13 sierpnia. Pątnicy wyruszą z Wiślicy i, przechodząc przez Busko-Zdrój, Morawicę, Kielce, Piekoszów, Włoszczowę i Koniecpol, dotrą przed Cudowny Obraz Matki Bożej w Częstochowie. Zapisy trwają od 5 lipca na stronie www.pielgrzymka.kielecka.com. Z kolei już 19 sierpnia rozpocznie się 14. Rowerowa Pielgrzymka Diecezji Kieleckiej, która 22 sierpnia zakończy swoją trasę na Jasnej Górze, przemierzając Wiślicę, Mnichów i Lelów. Szczegóły znajdziecie na www.pielgrzymkarowerowa.pl.

/m/

Matematyka łatwiejsza?

Maturzyści z województwa świętokrzyskiego poznali wstępne wyniki egzaminów dojrzałości. Egzamin zdało 83,5 proc. tegorocznych absolwentów. Najlepiej poradzili sobie uczniowie liceów – maturę zdało 91,4 proc. z nich, podczas gdy w technikach było to 70,4 proc. Najwyższą średnią na poziomie podstawowym osiągnął język angielski – 78 proc. Matematyka przyniosła średnio 62 proc., a język polski 59 proc. Do sierpniowej poprawki będzie mogło przystąpić jeszcze 10,9 proc. tegorocznych maturzystów.

/mp/

„Sienkiewka” umiera

Rodziny sklep „Centrum Zabawek” przy ulicy Sienkiewicza 16 zostanie zlikwidowany.

Następny
tygodnik
26 lipca
Zapraszamy do lektury!

W związku z tym przez najbliższe dni trwać będzie wyprzedaż pozostałego asortymentu w promocyjnych cenach. Według właścicielki duży wpływ na tę decyzję miały rosnące koszty, mała liczba klientów na Sienkiewicza, ale też nieprzejezdne ulice w centrum i brak miejsc parkingowych. Istotny miał być także brak wsparcia ze strony Ratusza. – Miasto chyba nie do końca wie, czego potrzebują przedsiębiorcy – szczególnie ci mali – podkreśla Anna Kulus. Sklep ▶

reklama

KOŁDREX

Usługi

szycia kołder i poduszek
z pierzyn Klienta

Pranie pierza

Sprzedaż
kołder i poduszek z puchu
i wetny owczej

tel. 534-222-122 www.koldrex.pl
Kielce, ul. Sikorskiego 20 D

Wydawca:
Radio eM Kielce
Kielce 107,9 FM
Włoszczowa 94,4 FM
Busko-Zdrój 91,8 FM
Święty Krzyż 91,3 FM

Redaktor naczelny:
ks. Leszek Skorupa
Z-cy redaktora naczelnego:
red. prowadzący Tomasz Natkaniec
Piotr Michalec
DTP: ARTGRAF Radosław Kaszyński

eM Reklama:
www.emkielce.pl/reklama
reklama@em.kielce.pl
tel. 41 368 07 17
facebook.com/radioemkielce
KONTAKT Z REDAKCJĄ: 41 368 04 61

ADRES REDAKCJI: Tygodnik eM Kielce
ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce
tel. 41 368 04 61
tygodnik@em.kielce.pl
*Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treść reklam i ogłoszeń*

► „Centrum Zabawek” istniał od 1978 roku. Lokal będzie czynny do wyczerpania zapasów. /mp/

Rowery ważniejsze?

W sobotę, 4 lipca, rozpoczął się kolejny etap budowy infrastruktury pieszo-rowerowej w rejonie skrzyżowania ulic Tarnowskiej, Seminaryjskiej i Bohaterów Warszawy w Kielcach. Drogowcy wyłączyli sygnalizację świetlną,

a na miejscu pojawiło się tymczasowe rondo. Do tego jezdni przed skrzyżowaniem została zwężona do jednego pasa ruchu, co... natychmiast doprowadziło do ogromnych korków. Zmieniona organizacja ruchu ma obowiązywać w okresie wakacyjnym. /mp/

Masz „smaka” na weekend?

Co przygotować na grilla? Jak zaskoczyć rodzinę podczas weekendowego obiadu? A może szukacie pomysłu na szybką, letnią sałatkę? Odpowiedzi na te pytania znajdziecie w każdej wakacyjnej czwartek po godzinie 13.00 na antenie Radia eM Kielce. Lato ma swój niepowtarzalny smak: zapach rozgrzanego grilla, świeżych ziół, sezonowych warzyw i spotkań

z najbliższymi przy wspólnym stole. Właśnie z tej inspiracji narodził się nowy cykl „Smaki na Weekend”. W każdym odcinku zaprezentujemy dwa przepisy, które idealnie sprawdzą się podczas weekendowych spotkań z rodziną i przyjaciółmi. Do usłyszenia na antenie i... smacznego! /ar/

Neurologia z wyróżnieniem

Oddział Neurologiczny z Pododdziałem Udarym Powiatowego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Starachowicach po raz pierwszy otrzymał Diamentowy Status ESO Angels – najwyższe europejskie wyróżnienie dla placówek spełniających najbardziej rygorystyczne standardy leczenia udarów mózgu. Jak podkreśla Małgorzata Kałuża, rzecznik szpitala, wyróżnienie ma szczególne znaczenie dla mieszkańców regionu, ponieważ w przypadku udaru każda minuta decyduje o życiu i sprawności pacjenta. Status potwierdza m.in. szybkie rozpoczęcie leczenia, dostęp do nowoczesnej diagnostyki obrazowej oraz prowadzenie terapii zgodnie z aktualnymi wytycznymi medycznymi. /nw/

Koniec cytologii na NFZ

Od 1 sierpnia w programie profilaktyki NFZ test HPV HR zastąpi cytologię jako podstawowe badanie przesiewowe w kierunku raka szyjki macicy. Jak wyjaśnia Agnieszka Białas-Sitarska, rzecznik NFZ, nowe badanie jest dokładniejsze, skuteczniejsze i pozwala wykryć ryzyko zachorowania jeszcze przed pojawieniem się zmian w komórkach. – Rak szyjki macicy niemal w 100 proc. jest związany z zakażeniem wirusem HPV, dlatego wcześniejsze wykrycie infekcji daje większe szanse na skuteczną profilaktykę i zapobieganie chorobie – podkreśla dr n. med. Leszek Smorąg. Rak szyjki macicy nadal należy do najczęściej diagnozowanych nowotworów u kobiet. /nw/

ŚCO z certyfikatem

Świętokrzyskie Centrum Onkologii otrzymało certyfikat „Szpital bez bólu”, przyznawany przez Polskie Towarzystwo Badania Bólu. Placówkę wyróżniono za leczenie bólu ostrego i przewlekłego. – Certyfikat potwierdza, że spełniamy najwyższe standardy terapii zgodne z obowiązującymi wytycznymi. Jako jedna z nielicznych placówek ubiegaliśmy się o podwójną certyfikację obejmującą oba rodzaje bólu we wszystkich jednostkach szpitala – podkreśla dr Agnieszka Toczek-Wasiak, kierownik Kliniki Medycyny Paliatywnej. Certyfikat przyznano na maksymalny okres trzech lat. /nw/

Chopin w Ogrodzie...

W sobotę, 11 lipca, rozpoczęła się tegoroczna edycja „Chopinowskich Inspiracji”. Przez osiem kolejnych sobót w Ogródzie Włoskim przy Dawnym Pałacu Biskupów Krakowskich w Kielcach będą odbywać się recitale fortepianowe, koncerty kameralne i występy wokalne z udziałem wybitnych artystów z Polski i zagranicy, w tym laureatów Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego. Tegoroczna odłona wyróżnia się większym udziałem śpiewaków. Trzy koncerty będą miały charakter wokalo-instrumentalny.

reklama

CZYŚCIMY, FARBUEMY I ODNAWIAMY

- ODZIEŻ ZE SKÓR LICOWYCH I ZAMSZOWYCH
- KOŻUCHY I FUTRA
- ODZIEŻ SPORTOWA
- INNE WYROBY ZE SKÓRY

NAPRAW,
NIE WYRZUCAJ

KIELCE
ul. Romualda 3

WSZYSTKIE NASZE USŁUGI
OBEJMUJE GWARANCJĄ JAKOŚCI

unikor@interia.pl

41 3455843

abe
ANDRZEJ BEDNARCZYK

**OKNA I DRZWI
NA KAŻDĄ KIESZEŃ**

Kielce ul. Mielczarskiego 63
tel. 662 291 099, 721 743 612
a.bednarczyk@abe.kielce.pl;
www.abe.kielce.pl

Kielce ul. Wspólna 6,
tel. 515 015 563, tel. 41 366 14 16
biuro@abe.kielce.pl
www.abe.kielce.pl

Finał festiwalu odbędzie się 29 sierpnia. W przypadku niepogody koncerty zostaną przeniesione do wnętrza pałacowych, które mogą pomieścić do 130 osób. Wstęp na wszystkie koncerty jest bezpłatny. /bk/

... a „Lato w Filharmonii”

Rozpoczęła się jubileuszowa, XV edycja cyklu „Lato w Filharmonii” pod hasłem „Muzyka na luzie”. Do końca sierpnia w piątki na dziedzińcu oraz w sali kameralnej i koncertowej Filharmonii Świętokrzyskiej będą odbywać się koncerty z muzyką klasyczną, jazzową i ludową z różnych zakątków świata. W programie znalazły się także dwa recitale chopinowskie oraz koncert finałowy z udziałem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Świętokrzyskiej i solistów. Wszystkie koncerty rozpoczynają się o godzinie 19. Dodatkowo od godziny 18.30 najmłodszy melomani wraz z opiekunami mogą wziąć udział w zwiedzaniu kulis Filharmonii. /bk/

Na srebrnym ekranie

Już 30 października do kin w całej Polsce trafi „Egzamin '84” – film przypominający wydarzenia z jesieni 1984 roku, kiedy uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych we Włoszczowie zaprotestowali przeciwko usunięciu krzyży ze szkolnych sal. Po nieudanych próbach dialogu z dyrekcją zdecydowali się na strajk okupacyjny, ryzykując swoją edukację i przyszłość. W rolę Alicji Groszek wcieliła się Sara Lityńska. Na ekranie zobaczymy również m.in. Sebastiana Fabijańskiego, Rafała Zawieruchę, Mirosława Zbrojewicza, Magdalenę Duszak, Mieczysława Hryniewicza, Dominikę Kłuźniak i Marię Świtłę. /mł/

Jak wytapiano ołowiu?

Widowskowe pokazy wytopu ołowiu metodami sprzed wieków, uruchomienie pieca dymarskiego oraz bicie okolicznościowych talarów cheńskich – to główne atrakcje 34. edycji „Wytopek

Ołowiu”. Impreza odbyła się w niedzielę, 5 lipca, w Parku Etnograficznym w Tokarni. To najstarsze wydarzenie folklorystyczne organizowane przez Muzeum Wsi Kieleckiej, nawiązujące do górniczo-hutniczych tradycji regionu. Każdej edycji imprezy towarzyszy emisja pamiątkowej monety – talara cheńskiego. Odwiedzający mogli poznać proces pozyskiwania miedzi za pomocą elektrolizy, opracowany w 1902 roku przez Stanisława Łaszczyńskiego. /mk/

Na Św. Krzyż za darmo

Od soboty, 4 lipca, turyści i mieszkańcy regionu ponownie będą mogli bezpłatnie dojechać z Kielc na Święty Krzyż. Wakacyjne połączenie autobusowe organizowane jest już po raz siódmy i będzie funkcjonować w każdy weekend aż do końca sierpnia. Aby skorzystać z bezpłatnego przejazdu, należy wcześniej zarejestrować się za pośrednictwem strony swietokrzyskie.travel. Rejestracji trzeba dokonać osobno na przejazdy w obie strony. Autobus kursuje w każdą sobotę i niedzielę. Wykonuje dwa kursy: wyjazd z Kielc o godzinie 9.00 i 13.50, a powrót ze Świętego Krzyża o 12.00 i 17.20. /mk/

Kontakt z redakcją 41 349 50 23

reklama

Wesprzyj Twoje ulubione media

Drodzy Słuchacze Radia eM Kielce i czytelnicy Tygodnika eM! Chcemy rozwijać się dalej dla Was, nadal przygotowujemy rzetelne i sprawdzone informacje w Tygodniku eM oraz w serwisie www.emkielce.pl. Grać dla Was najlepszą muzykę „zawsze w dobrym tonie” w naszej rozgłośni. Realizować naszą misję ewangelizacyjną i społeczną.

Prosimy o Wasze wsparcie naszej działalności przekazując darowiznę na cele kultu religijnego.

Za każdą wpłatę dziękujemy!

DOWÓD/POKWITOWANIE DLA ZLECENIODAWCY	nr rachunku odbiorcy 18 1910 1048 2782 9908 8260 0002	nr rachunku odbiorcy RADIO EM KIELCE
	odbiorca: RADIO EM KIELCE	nazwa odbiorcy cd. 25-333 KIELCE UL. SIENKIEWICZA 2
	kwota:	nr rachunku odbiorcy 1 8 1 9 1 0 1 0 4 8 2 7 8 2 9 9 0 8 8 2 6 0 0 0 0 2
	zleceniodawca:	waluta W X PLN
	tytułem:	kwota
	tytułem cd.	nr rachunku zleceniodawcy (przelew) / kwota słownie (wpłata)
	tytułem cd.	nazwa zleceniodawcy
	tytułem cd.	nazwa zleceniodawcy c.d.
	tytułem cd.	tytułem CELE KULTU RELIGIJNEGO
	tytułem cd.	tytułem cd.
stempel dzienny	06	Oplata:
opłata:	pieczęć, data i podpis(y) zleceniodawcy	

DRUK WYGENEROWANO ZA POMOCĄ: www.dmr.vol.pl/psak

KW

Jedziemy na wakacje!

Letni wypoczynek to coś, na co wielu z nas czeka cały rok. Jedni wybierają najpiękniejsze miejsca w Polsce i regionie, inni odległe wojaże. Aby wakacje były udane, warto się do nich odpowiednio przygotować, i to niezależnie od tego, czy udajemy się w daleką podróż, czy nieco bliżej

autor: **Michał Łosiak**

Według badania Pollster „Polacy na wakacjach 2026” letni wyjazd planuje ponad 60 procent z nas. Blisko trzy czwarte osób z tej grupy zostaje w Polsce. Co ciekawe, główną przyczyną nie są pieniądze, ale większa pewność i łatwość organizacji.

PO CAŁYM ŚWIECIE

Jeśli już wybieramy się poza granice naszego pięknego kraju, to w przeważającej większości będą to kraje europejskie. Jedynie kilka procent urlopowiczów planuje wyjazd w znacznie odleglejsze miejsca.

– Wakacyjne hity są niezmiennie od lat, czyli królują Turcja i Egipt. To wciąż bardzo ciekawe kierunki. Ciekawostka: w Egipcie Polacy są najliczniejszą grupą, jeśli chodzi o turystów odwiedzających ten kraj. Turcja z kolei, która ma jedną z najlepszych baz hotelowych na świecie, oferuje to, czego oczekują Polacy – wyjaśnia Sylwester Kołda, właściciel biura podróży Urlop.pl Kielce przy ulicy Sikorskiego.

Wśród europejskich kierunków królują Włochy, Hiszpania, Grecja, Chorwacja i... Niemcy. To pokazuje, że dominuje trend

śródziemnomorski. Oprócz tego Polacy chętnie wybierają również Tunezję, a osoby spragnione większej egzotyki: Meksyk, Karaiby, Zanzibar czy Bali.

Po wyborze naszego wymarzonego kierunku musimy pamiętać o wielu szczegółach. Kluczowe jest odpowiednie przygotowanie bagażu, co pozwala uniknąć problemów już na miejscu.

– Najważniejszą kwestią są dokumenty tożsamości, czyli dowód osobisty i paszport. Warto sprawdzić ich datę ważności. Niektóre kraje, takie jak Egipt, wymagają, żeby paszport był ważny jeszcze przez sześć miesięcy od daty powrotu – podkreśla Sylwester Kołda i wlicza kolejne rzeczy, które koniecznie musimy spakować.

– Przede wszystkim takie, które będą potrzebne w danej destinacji, do której się udajemy. Często pakujemy się rutynowo, co może być zgubne. Jeżeli jedziemy na wycieczkę ze zwiedzaniem, podczas której będziemy dużo chodzić, należy przede wszystkim zadbać o odpowiednie buty. Jeżeli zaś jedziemy na wycieczkę, podczas której hotel będzie blisko plaży, ale zejście do morza będzie kamieniste bądź skaliste, należy zabrać ze sobą buty do wody. Jednocześnie musimy pamiętać o limicie

bagażowym, który obowiązuje na lotniskach, żeby nie być przykro zaskoczonym tuż przed odlotem. Warto zważyć wszystko w domu, aby uniknąć dodatkowych kosztów. Kolejną rzeczą jest ubezpieczenie. Bardzo przydatna jest karta EKUZ, ale dla większego bezpieczeństwa i komfortu warto wykupić dodatkową polisę, obejmującą szerszy zakres usług. Koszty leczenia za granicą potrafią być bardzo wysokie. Nie wszędzie również zapłacimy kartą debetową czy kredytową. Koniecznie zabierzmy więc ze sobą gotówkę – dodaje.

CUDZE CHWALICIE...

Nie musimy jednak daleko wyjeżdżać, aby poczuć klimat wakacji, zobaczyć ciekawe miejsca, aktywnie wypocząć i zrelaksować się. Jak przekonuje Rafał Nowak, prezes Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego, wszystko to znajdziemy również w naszym regionie.

– Nasz region jest atrakcyjny nie tylko podczas wakacji, ale przez cały rok. Mieszkamy w fantastycznym miejscu, które oferuje szereg licznych atrakcji. Każdy turysta, w każdym wieku, znajdzie coś dla siebie. Mamy liczne szlaki rowerowe i piesze, możemy popływać kajakiem po Nidzie i skorzystać z oferty medycznej w naszych uzdrowiskach. Możemy potraktować województwo świętokrzyskie jako miejsce na trzydniowy city break, ale także zostać na dłużej. Każdy z nas zna Bałtów, Chęciny, Święty Krzyż. Warto jednak udać się na przykład do niedawno otwartego zamku w Ćmielowie. Jeśli chcecie znaleźć odpowiednią atrakcję, zachęcam do odwiedzenia naszej strony swietokrzyskie.travel – mówi Rafał Nowak.

BEZ URLOPU

Gdy mamy problem z wzięciem dnia wolnego w pracy, nasz region idealnie nadaje się na krótkie, weekendowe i popołudniowe wyprawy. Przy okazji możemy powalczyć o specjalne wyróżnienie, jakim jest między innymi Korona Gór Świętokrzyskich, uzyskiwana po wejściu na najwyższe szczyty Gór Świętokrzyskich. Potwierdzenie można uzyskać na różne sposoby, takie jak pieczętka najbliższego obiektu lub instytucji, czytelny podpis przewodnika turystycznego, dokumentacja fotograficzna lub certyfikat elektroniczny uzyskiwany po zeskanowaniu kodu QR na drogowskazie z nazwą szczytu. Jedną z nowości jest Górska Korona Kielc, gdzie odznakę zdobędziemy po zdobyciu najwyższych gór w rejonie naszego miasta. W tym roku obchodzimy zaś stulecie Głównego Szlaku Świętokrzyskiego.

– Sto lat temu wytyczono jego pierwszy fragment. Jest to szlak, który wiedzie nas z miejscowości Kuźniaki za Strawczynem do Gołoszyca, leżących za Nową Słupią. Ma on nieco ponad sto kilometrów. W tym roku możemy otrzymać jubileuszową odznakę za przejście całego szlaku lub jego fragmentów, uzyskując odpowiednią liczbę punktów – tłumaczy Daria Sych, podróżniczka.

Kolejnym trofeum, jakie możemy zdobyć, jest odznaka „Odkrywczy Ścieżek Edukacyjnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego”. Aby wejść w jej posiadanie, należy przejść wszystkie osiem ścieżek edukacyjnych, odwiedzić co najmniej jeden obiekt edukacyjny i zebrać komplet niezbędnych pieczętek. Szczegóły znajdziecie na stronie Świętokrzyskiego Parku Narodowego. ◀

reklama

FILMOWY LIPIEC

**WCZEŚNIEJ KUPUJESZ,
WIĘCEJ ZYSKUJESZ**

**1
VII**

Minionki i straszyla

**3
VII**

Zaproszenie

**10
VII**

Vaiana

**17
VII**

Odyseja

**31
VII**

Spider-Man:
Całkiem nowy dzień

Twoje miasto, Twoje kino

www.helios.pl

Zabił żonę, usłyszał zarzuty

autor: **Aleksandra Rękas**

Trzeciego lipca po południu kieleccy policjanci otrzymali dramatyczne zgłoszenie. W jednym z domów w Borkowie znajdowała się martwa kobieta, a już z pierwszych ustaleń wynikało, że do jej śmierci ktoś się przyczynił. Zarzuty usłyszał już 65-letni mężczyzna, mąż denatki.

Od razu po przybyciu na miejsce tragedii śledczy rozpoczęli poszukiwania 65-latka. W działaniach brało udział kilkuset funkcjonariuszy, wykorzystano także psy tropiące z przewodnikami. Na miejsce skierowano helikopter „Słowik” z Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi. Uruchomiono specjalny, dedykowany numer telefonu, pod którym można było kontaktować się ze śledczymi.

W niedzielę, 5 lipca, około godziny szóstej rano mężczyzna został odnaleziony i zatrzymany na terenie kieleckiego Biesaku. Udzielono mu pomocy medycznej, po czym przewieziono go do szpitala. Później przeprowadzono z nim czynności.

– Mężczyzna przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i złożył wyjaśnienia. W rodzinie narastał konflikt, który eskalował, a jego konsekwencją było popełnienie tego przestępstwa – poinformował Tomasz Rurarz z Prokuratury Okręgowej w Kielcach.

W sobotę, 4 lipca, przeprowadzono sekcję zwłok 64-letniej kobiety. Wstępne ustalenia wskazują, że do śmierci doszło w wyniku obrażeń głowy. Mężczyzna zadał jej co najmniej kilka ciosów narzędziem tęnym lub tępokrawędzistym.

65-latek najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie. Grozi mu dożywocie. ◀

Stracił stanowisko, wystąpił z partii

autor: **Michał Kita**

Piotr Matan zrezygnował z członkostwa w Koalicji Obywatelskiej. O swojej decyzji poinformował w niedzielę, 5 lipca, za pośrednictwem nagrania opublikowanego w mediach społecznościowych.

O radnym powiatu jędrzejowskiego, byłym pełnomocniku wojewody świętokrzyskiego i byłym asystencie posła Artura Gierady zrobiło się głośno po opublikowaniu kontrowersyjnego nagrania, na którym wdaje się w przepychankę z pochodzącym z Ukrainy kierowcą taksówki.

Na nagraniu Piotr Matan kłóci się z kierowcą, powołując się na pełnione funkcje i swoje wpływy. „Ty wiesz, kim ja jestem? Jestem pełnomocnikiem wojewody i asystentem posła. (...) Masz gwarancję, że ku**a stracisz tę licencję”, słychać na opublikowanym nagraniu. Po ujawnieniu filmu zarówno wojewoda, jak i poseł Artur Gierada odcięli się od Piotra Matana, kończąc z nim współpracę.

W oświadczeniu wydanym przez Świętokrzyski Urząd Wojewódzki podkreślono: „W związku z nieakceptowalnym zachowaniem wojewoda Józef Bryk z dniem 1 lipca odwołał Piotra Matana z funkcji pełnomocnika ds. współpracy z przedstawicielami środowisk lokalnych i sołectwami. Nie ma naszej zgody na powoływanie się na wpływy czy pogardliwe traktowanie innych grup społecznych”. Ponadto Angelina Kosiek, rzeczniczka urzędu, podkreślała, że wo-

jewoda nie miał wcześniej wiedzy o zdarzeniu z udziałem Piotra Matana.

W opublikowanym w niedzielę, 5 lipca, oświadczeniu radny powiatu jędrzejowskiego podkreśla, że żałuje swojego zachowania. Jednocześnie zaznacza, że nie wykorzystywał swoich wpływów politycznych, aby doprowadzić do odebrania taksówkarzowi licencji na wykonywanie zawodu. O aferze z byłym członkiem Koalicji Obywatelskiej pisały także media ogólnopolskie. ◀

Straciliśmy trzy lata

Rozmowa z Mariuszem Goskiem, Posłem RP

Panie pośle, mija już trzeci rok wspólnych rządów Koalicji Obywatelskiej, PSL, Lewicy i Polski 2050. Gdzie zauważa pan sukcesy, a gdzie porażki rządu premiera Donalda Tuska?

Mariusz Gosek: Największą porażką są szkody wyrządzone niemal każdego dnia Polsce. Niestety premier Tusk przegrał wybory, ale poprzez oszustwo wyborcze wkomponowane w hasło: albo trzecia droga, albo trzecia kadencja PiS, zrealizowane przez PSL i partię Szymona Hołowni, dzisiaj Tusk rządzi. Trzecia droga straszyla trzecią kadencją PiS, a faktycznie ich celem było doprowadzenie do trzeciej kadencji Tuska. Dzisiaj już wszyscy widzą, że PSL i Polska 2050 nie były żadną trzecią drogą. Okazały się ślepą uliczką do gabinetu Donalda Tuska. Gdyby nie to podstawowe kłamstwo wyborcze PSL i Polski 2050 Tusk nie rządziłby, a Polska nadal pozostawałaby na ścieżce rozwoju, kontynuowanej przez Prawo i Sprawiedliwość.

Ale jak pan ocenia te blisko trzy lata rządów Donalda Tuska?

M.G. Przez te blisko trzy lata premier Tusk skoncentrował się na trzech głównych działaniach: ściganiu polityków opozycji, odwdzięczeniu się Berlinowi i Brukseli za pomoc w kampanii oraz wchłanianiu topniejących w oczach PSLu i Polski 2050.

W pierwszym obszarze to był czas bezwzględnej walki, czas wyprowadzania urzędników w kajdanach zespolonych, czas zamykania parlamentarzystów, czas trałowych przeszukań, czas niszczenia opozycji parlamentarnej. W drugim, dzisiaj wszyscy już widzą, że program pożyczkowo - podatkowy czyli to słynne KPO, nie było żadnym mechanizmem pieniędzy za praworządność. To był mechanizm unijnego szantażu, który miał posłużyć dojściu Donalda Tuska do władzy. Tusk pomimo ogromnej presji zewnętrznej generowanej przeciwko Prawu i Sprawiedliwości wybory przegrał, ale dzięki PSL Tusk rządzi krajem.

Tak widzi pan początek tworzenia się tych rządów? Uważa pan, że rząd premiera Tuska rządził siłą?

M.G. Wiele razy byłem w więzieniach, aresztach, prokuraturach, uczestniczyłem w przeszukaniach podczas działań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Później osoby, których dotknęły represje tej władzy, jak Michała Wosia, wygrywały w sądach zażalenia z prokuraturą. W przypadku ministra Wosia zwyciężył osiem razy do zera na korzyść ministra Wosia. Dariusz Matecki też wygrał w sądzie zażalenia. To samo panie urzędniczki. Tylko wtedy mainstreamowe

media już o tym nie pisały. Tusk zamiast zadaniować służby specjalne do walki z ruskimi szpiegami, położył ogromny nacisk na niszczenie opozycji.

Uważa pan, że był to trudny czas dla Polski?

M.G. To był czas destrukcji kraju w wielu obszarach, premier Tusk miał plan oparty na kłamstwach i rządzeniu dla utrzymania się u władzy i wchłanianiu Polski 2050 i PSL.

Ale zemsta to kruche narzędzie do sprawowania władzy.

M.G. Często mam przed oczyma skutą kajdanami zespolonymi drobną urzędniczkę - panią Karolinę, zwijającego się z bólu podczas przeszukania ministra Ziobro, zabieranego z ulicy przez ABW, jadącego do prokuratury, Darka Mateckiego. Wiedzieliśmy, że te działania są skrajnie pokazowe. Posiadaliśmy już informacje, że celem nielegalnie przejętej prokuratury jest uderzenie w Zbigniewa Ziobro, do czego wyznaczonych zostało sześciu prokuratorów i kilku kolejnych asystentów. Chcieli doprowadzić do naszego zamknięcia w więzieniach. Względem mnie także prokuratura i służby prowadziły działania na ogromną skalę, dotyczące sprzętu dla jednostek OSP oraz specjalistycznego sprzętu medycznego, który zakupiły świętokrzyskie samorządy. Przesłuchali setki strażaków, wójtów, burmistrzów. W trakcie tych działań łamana była ustawa o wykonywaniu mandatu posła i senatora, zadawane były pytania do tezy, łamano tajemnicę poselską wynikającą z art. 21 ustawy o wykonywaniu mandatu posła. Tusk, Bodnar i Żurek, z tego co jest ustawowym obowiązkiem posła uczynili przestępstwo i za to odpowie zarówno sam premier jak i usłuźni mu prokuratorzy. Ale nic nie znaleźli. Cały ten sprzęt jest w szpitalach i jednostkach OSP. Gdybym jeszcze raz miał walczyć o wsparcie dla jednostek OSP, robiłbym dokładnie tak samo.

To policjanci powinni się wstydzić, ci, którzy te pytania odczytywali i łamali prawo w bardzo poważnych obszarach. My idziemy do przodu. Bo przyszłością jest Polska.

Dziękuję za rozmowę.

BIURO POSŁA RP MARIUSZA GOSKA

ul. Krakowska 45/3A

26-200 Końskie

Cykl: Wywalcz Jej wolność...

Ofiarami ludobójstwa dokonanego na Wołyniu i w Galicji Wschodniej w latach 1943–1945 przez ukraińskich nacjonalistów było ok. 100 tys. Polaków. Byli oni na ogół bezbronni – dopiero z czasem zaczęto tworzyć ośrodki samoobrony i sformowano 27. Wołyńską Dywizję Piechoty Armii Krajowej. Walki obronne Polaków z oddziałami Ukraińskiej Powstańczej Armii były ogromnym aktem heroizmu setek osób, walczących o życie własne oraz swoich rodzin. Dowódcą największego oddziału partyzanckiego AK wspierającego Polaków na Wołyniu był cichociemny – kpt. Władysław Kochański „Bomba”, a jego udział w obronie Huty Stepańskiej, Wyrki i Huty Starej jest ostatnią historią, jaką opowiadamy w cyklu „Wywalcz Jej wolność...”

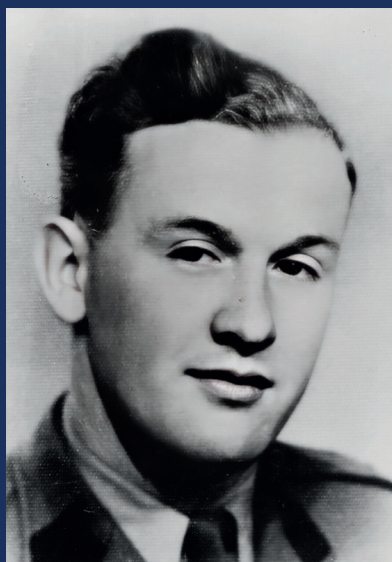
Tekst: **Edyta Krężolek**

Kierownik Referatu Edukacji Narodowej
Delegatura IPN w Kielcach

W OBRONIE WOŁYNIA

Szkoleni w Wielkiej Brytanii i Włoszech cichociemni mieli, służąc po zrzuconiu do okupowanej Polski w szeregach Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej, działać na rzecz przygotowania do strategicznego zadania jakim było przeprowadzenie powszechnego powstania. Władysławowi Kochańskiemu (1918–1980), pochodzącemu z wieloetnicznego i wielokulturowego Stanisławowa, przyszło pełnić tę służbę na niezwykle trudnym obszarze, jakim były wschodnie tereny II Rzeczypospolitej. Droga, która zaprowadziła Kochańskiego w szeregi cichociemnych była raczej typowa – od walki w 11. Karpackiej Dywizji Piechoty we wrześniu 1939 r. i internowania na Węgrzech, poprzez ucieczkę do Francji, walkę z Niemcami w ramach 4. Dywizji Piechoty Polskich Sił Zbrojnych i ewakuację do Wielkiej Brytanii. Tam, przydzielony ostatecznie do Samodzielnej Brygady Spadochronowej, zgłosił się do służby w kraju i przeszedł szkolenie dywersyjno-sabotażowe, które ukończył 18 sierpnia 1942 r.

W ramach operacji „Chickenpox”, w nocy z 1 na 2 września 1942 r. skoczył do okupowanej Polski, gdzie posługiwał się pseudonimem „Bomba”. Po okresie aklimatyzacji został skierowany, podobnie jak połowa wszystkich cichociemnych zrzuconych w 1942 r., do służby w wydzielonej organizacji dywersyjnej AK „Wachlarz”. Jej celem było prowadzenie akcji dywersyjnej na szlakach apro wizacyjnych armii niemieckiej walczącej w ZSRS. Na II odcinku sieci Kochański pełnił funkcję dowódcy ośrodka dywersyjnego Kowel–Sarny.

Władysław Kochański, Londyn, 1942 r.
(Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

Obrona przed rzezią

Po rozwiązaniu „Wachlarza” por. Kochańskiego skierowano do służby w strukturach Okręgu Wołyń AK, gdzie w lipcu 1943 r. otrzymał zadanie odbudowy sieci konspiracyjnej na terenie powiatu Kostopol. Na niezwykle trudnym obszarze Wołynia polskie podziemie musiało wówczas mierzyć się z zagrożeniem ze strony okupanta niemieckiego, sotni Ukraińskiej Powstańczej Armii oraz sowieckiej partyzantki. Rozpoczęte przez UPA wiosną 1943 r. ludobójstwo na Polakach zaskoczyło polskie podziemne władze cywilne i wojskowe. Dopiero w połowie maja wydano polecenie organizowania punktów samoobrony, a pod koniec lipca instrukcję poświęconą organizacji baz samoobrony i oddziałów partyzanckich z nimi współpracujących. Jednak wsparcie w broni i amunicji było niewielkie, gdyż magazynowano ją na potrzeby Akcji „Burza”.

Placówkę samoobrony stanowiła na Wołyniu każda broniona w sposób zorganizowany wieś. Było to jednak niezwykle trudne, gdyż w wyniku polityki prowadzonej przez Sowietów w latach 1939–1941, a od czerwca 1941 r. także Niemców, ten teren był właściwie pozbawiony faktycznych jak i potencjalnych przywódców. Dlatego każdy mężczyzna zdolny do walki był dla placówek samoobrony niezwykle cenny. W przetrwaniu prowadzonej przez Ukraińców eksterminacji pomagały uzbrojone (z reguły prymitywne lub tylko w broń białą) warty, proste systemy ostrzegania, schrony, zasieki i umocnienia. Szanse na uniknięcie okrutnej śmierci i przetrwanie rosły również dzięki wzajemnemu wspieraniu się mieszkańców sąsiadujących miejscowości. Niestety, tylko w niektórych miejscach z pomocą samodzielnie organizującym się Polakom przychodzili dowódcy oddziałów

Oddział kpt. Władysława Kochańskiego „Bomby”, 1943 r.
(W. Königsberg, „AK 75. Brań i akcje Armii Krajowej”, Kraków 2017)

partyzanckich AK, które sformowano na przełomie lipca i sierpnia 1943 r. z przeznaczeniem do walki z Niemcami.

Huta Stepańska

W połowie lipca 1943 r. Kochański znajdował się w okolicy miejscowości Wyrka, która wraz z sąsiadującą Hutą Stepańską, tworzyła ośrodek samoobrony skupiający łącznie ok. pięć tysięcy osób. Po tym jak 16 lipca oddziały ukraińskie zniszczyły kilkanaście okolicznych wiosek, zamordowały setki osób i zaatakowały obie miejscowości, „Bomba” wraz z podległymi mu żołnierzami AK oraz cywilami przedostał się do Huty Stepańskiej i objął dowództwo nad samoobroną. Obrona Huty trwała trzy dni, a Kochański walczył na pierwszej linii i, według późniejszych relacji, „dawał przykład waleczności i odwagi”. W czasie głównego uderzenia banderowców, 17 lipca wśród Polaków wybuchła panika i setki osób usiłowały uciec z obleżonej wsi. Ponieważ trafili na UPA, doszło do masakry w której zginęło ponad trzysta osób, w tym wiele całych rodzin. Wobec przytłaczającej przewagi liczebnej wroga, Polacy podjęli decyzję o ewakuacji wsi w kierunku zajętego przez Niemców Kowla. Jednak dzięki umiejętnościom „Bomby” oraz determinacji pozostałych obrońców, uratowano życie kilku tysięcy cywilów.

W obronie Huty Stepańskiej zginęło około 40 członków samoobrony, a por. Kochański odniósł ciężką ranę ręki. Ponieważ oddział AK nie mógł schronić się w miejscowościach zajętych przez Niemców, uczestnicy samoobrony musieli zdecydować – iść wraz z bliskimi, czy pozostać w partyzanckim oddziale. Mimo ogromnego ryzyka, nikt nie opuścił dowódcy i z czasem „Bomba” dysponował blisko pięćsetosobowym oddziałem, który operował w rejonie Huty Starej w powiecie kostopolskim. W następnych miesiącach stoczył on szereg potyczek z oddziałami UPA, ratując tysiące rodaków od rzezi. Aby zwiększyć szanse w walce z Ukraińcami oraz Niemcami, Polacy współpracowali z partyzantką sowiecką, razem atakując posterunki, kolej wąskotorową i magazyny.

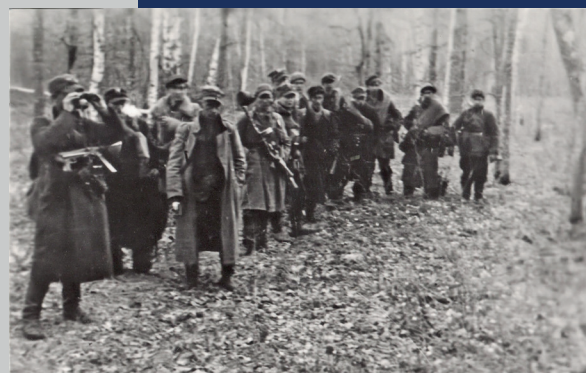
Smak sukcesu, gorzka zdrada

Ośrodek samoobrony zorganizowany przez por. Kochańskiego w Hucie Starej składał się z szeregu bunkrów, rowów strzeleckich, posiadał zaplecze sanitarne, szwalnię mundurów oraz system apro wizacji. Ochrona wspomagana była przez zwiad konny oraz czujki rozstawione we wszystkich kierunkach. Akowcy kilkakrotnie toczyli walki z UPA, m.in. pod Wilią (6 września 1943 r.), rozbili także niemiecki oddział we wsi Bystrzyca. Największym sukcesem „Bomby” było zwycięstwo odniesione 16 listopada 1943 r. pod Moczulaną, gdzie we współpracy z Sowietami rozbił i częściowo rozproszył liczące blisko 1200 ludzi zgrupowanie UPA, przeprowadzające atak na bazę w Hucie Starej. Starcie z dobrze uzbrojonym i wyszkolonym polskim oddziałem złamało morale Ukraińców. Rozbite sotnie wycofały się, pozostawiając swoich rannych. Polscy żołnierze, będący świadkami niewyobrażalnego wprost okrucieństwa, jakiego dopuszczała się UPA na Wołyniu, domagali się natychmiastowej egzekucji jeńców. Jednak „Bomba” nakazał opatrzyć rannych, załadować na wozy i odwieźć do pobliskiej wsi ukraińskiej. Po tej klęsce upowcy nie próbował ponownych ataków na Hutę Starą, a oddział (awansowanego w międzyczasie) kpt. Kochańskiego, zapewniał ochronę okolicznej ludności.

Kiedy 20 grudnia 1943 r. Sowietci zaprosili „Bombę” na spotkanie z jednym ze swych generałów we wsi Zawłoczce, ten pojechał na nie z kilkuosobową eskortą. Niestety, Polacy zostali szybko rozbrojeni, aresztowani i przewiezieni przez linię frontu wschodniego – najpierw do Kijowa, ostatecznie na moskiewską Łubiankę. Kiedy kpt. Kochański odrzucił propozycję współpracy z NKWD, skazano go na 10 lat obozu pracy za szpiegostwo oraz walkę przeciwko Związkowi Sowieckiemu. Po nieudanej próbie ucieczki karę zwiększono mu do 25 lat. Wyrok odbywał w kopalni ołowiu na Kołymie, do Polski wrócił pod koniec 1955 r.

Kościół w Hucie Starej, 1934 r.
(Narodowe Archiwum Cyfrowe)

Żołnierze 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK, którą sformowano w styczniu 1944 r. W jej skład weszły m.in. oddziały wołyńskiej samoobrony.
(Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

Miejsc brakuje, mieszkańcy wściekli

Kielczanie narzekają na problemy z parkowaniem w rejonie dworca PKP w Kielcach. Wraz z budową ścieżki rowerowej przy ul. Żelaznej liczba miejsc postojowych na Placu Niepodległości została znacząco ograniczona, a po zakończeniu inwestycji będzie ich o 29 mniej niż dotychczas

autor: **Michał Kita**

Prace rozpoczęły się w listopadzie ubiegłego roku i nadal trwają. Od początku inwestycja budziła skrajne emocje. Jedni podkreślają znaczenie rozwoju infrastruktury rowerowej, inni wskazują na pogarszającą się dostępność miejsc parkingowych.

MIESZKAŃCY OBURZENI

Pan Konrad zwraca uwagę, że kierowcy nie zawsze wiedzą o alternatywnych miejscach postoju. – Przy Galerii Hossa jest parking i myślę, że wiele osób nie zdaje sobie z tego sprawy. Jednak przy stale rosnącej liczbie samochodów każdy parking jest na wagę złota. Szkoda, że liczba miejsc przy dworcu się zmniejszyła – ocenia.

Wśród opinii zebranych przez nas pojawiają się także bardziej stanowcze i krytyczne głosy. – Po zakończeniu budo-

wy pasażerowie wysiadający z autobusów mogą wchodzić wprost pod jadących ścieżką rowerzystów czy użytkowników hulajnóg. To może prowadzić do bardzo niebezpiecznych sytuacji – mówi jeden z kierowców taksówek obsługujących dworzec.

Problemy odczuwają również osoby odbierające pasażerów.

– W godzinach przyjazdu pociągów z Warszawy, Krakowa czy Lublina znalezienie wolnego miejsca graniczy z cudem – dodaje pan Jan.

KIEROWCOM BĘDZIE ŁŹEJ, TYLKO KIEDY?

Sytuację ma poprawić nowy parking pomiędzy jezdniami ul. Gosiewskiego, na wysokości Galerii Hossa. Powstanie tam około 40 miejsc postojowych. Inwestycję, jako element towarzyszący budowie dwóch 21-piętrowych budynków mieszkalnych przy ul. Czarnowskiej, ma zrealizować prywatny deweloper.

Jak informuje zastępca prezydenta Kielc, Łukasz Syska, projekt parkingu jest gotowy, jednak jego realizacja będzie możliwa dopiero po uzyskaniu pozwolenia na budowę planowanej inwestycji mieszkaniowej. – Aby miasto mogło wydać pozwolenie, inwestor musi przedłożyć kompletną dokumentację projektową. Obecnie trwa etap projektowania, dlatego wszystko zależy od tempa przygotowania wymaganych dokumentów – wyjaśnia Łukasz Syska.

Niewykluczone, że pozwolenie na budowę zostanie wydane jeszcze w tym roku. Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Żelaznej jest częścią wartego ponad 12 mln zł projektu rozwoju infrastruktury rowerowej w Kielcach. Jak informuje rzecznik Miejskiego Zarządu Dróg, Marcin Januchta, zaawansowanie całego przedsięwzięcia wynosi około 85 proc., a zakończenie prac planowane jest na 31 sierpnia.

– Przy al. Szajnowicza-Iwanowa roboty zostały już zakończone. Gotowe są drogi dla pieszych i rowerzystów oraz nowe oświetlenie. Na ulicach Żelaznej, Gosiewskiego i Czarnowskiej wykonano większość podbudowy pod trasę rowerową oraz znaczną część muru oporowego. Kolejnym etapem będzie ułożenie nawierzchni asfaltowej. Zaawansowane są również prace na odcinku od ul. Czarnowskiej do ul. Zagnańskiej. W rejonie skrzyżowania ulic Zagnańskiej i Okrzei zakończono większość robót, powstała tam także nowa sygnalizacja świetlna – informuje Marcin Januchta.

***

Po zakończeniu przebudowy powstanie ponad 2,5 km nowych dróg dla rowerów i chodników, parkingi typu Bike&Ride, Miejsca Obsługi Rowerzystów, system zliczania ruchu rowerowego oraz energooszczędne oświetlenie. Zmiany oznaczają jednak... trwałe zmniejszenie liczby miejsc parkingowych na Placu Niepodległości – z dotychczasowych 57 do 28. ◀

Drony nam niestraszne?

„Pustulka” – tak nazywa się pilotażowy program, w ramach którego na dachach Kielc pojawią się czujniki akustyczne. System ma przede wszystkim monitorować hałas w mieście, a jednocześnie znacząco zwiększyć bezpieczeństwo. Docelowo pozwoli na wykrywanie nielegalnych przelotów dronów, a w przyszłości także nielegalnych wyścigów czy nawet wystrzałów z broni palnej

autor: **Maciej Piętka**

Jak będzie działać „Pustulka”? System opiera się na sieci mierników poziomu dźwięku rozmieszczonych na dachach budynków. Czujniki będą rejestrować charakterystyczne odgłosy i analizować je za pomocą specjalnych algorytmów. W przypadku wykrycia nielegalnego drona informacja automatycznie trafi do policji.

– Policja otrzyma powiadomienie w aplikacji, które pozwoli zweryfikować wiarygodność sygnału. Dyżurny zobaczy, które detektory zarejestrowały dźwięk, a następnie będzie mógł skierować patrol w konkretne miejsce wskazane na mapie – wyjaśnia Tomasz Jarosz, zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach.

Podobne technologie są stosowane m.in. w USA do wykrywania odgłosów wystrzałów. Ich skuteczność pozostaje przedmiotem dyskusji. Przykładowo raport niezależnego biura kontrolnego miasta Chicago wykazał, że jedynie ok. 9 proc. interwencji po alertach systemu zakończyło się odnalezieniem dowodów przestępstwa z użyciem broni, choć autorzy zaznaczyli, że nie pozwala to określić odsetka fałszywych alarmów. Z kolei nasz lokalny system – jak zapewniają twórcy – ma być zaprojektowany tak, by rzeczone fałszywe alarmy minimalizować. Policja będzie dodatkowo sprawdzać w systemie Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, czy dany lot drona jest legalny.

BĘDZIEMY PIONIERAMI?

Twórcy projektu chcą, aby Kielce stały się krajowym laboratorium nowoczesnych technologii bezpieczeństwa. Inspira-

cją były m.in. doświadczenia ukraińskie, gdzie akustyczne metody wykrywania dronów okazały się skuteczne podczas wojny.

– Chcemy stworzyć infrastrukturę, która będzie doświadczalnym hubem do testowania różnych rozwiązań. Mamy nadzieję, że przyczyni się to nie tylko do wzrostu bezpieczeństwa mieszkańców, ale także pozwoli wypracować polskie, autorskie technologie oparte na naszym know-how – podkreśla Piotr Ziółkowski, dyrektor generalny Głównego Urzędu Miar.

Koszt budowy pilotażowego systemu szacowany jest na około 10 milionów złotych, z czego 9,5 miliona złotych pochodzi z budżetu województwa świętokrzyskiego (środki z programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego).

– Jestem dumna, że taki projekt powstaje właśnie u nas. To dowód na innowacyjność i doskonałą współpracę wielu instytucji w regionie. Mam nadzieję, że to nie ostatnia inicjatywa, w której Świętokrzyskie będzie pionierem, szczególnie w obszarze bezpieczeństwa – mówi Renata Janik, marszałek województwa świętokrzyskiego.

Pierwsze testy systemu mają ruszyć po zabezpieczeniu finansowania i zakończeniu prac przygotowawczych. Pełne wdrożenie i użytkowanie przez świętokrzyską policję planowane jest na jesień 2028 roku. Docelowo możliwe będzie zintegrowanie „Pustulki” z aplikacją mObywatel. Dzięki temu w sytuacji zagrożenia (np. wojny) każdy mieszkaniec będzie mógł zamienić swój telefon w mobilny czujnik dźwięku, co dodatkowo zwiększy skuteczność systemu. ◀

Wielkie święto w Tokarni

Koncerty, warsztaty, gry i zabawy dla całych rodzin oraz wiele jubileuszowych niespodzianek. Tak zapowiadają się obchody 50-lecia Muzeum Wsi Kieleckiej. Główne uroczystości odbędą się w niedzielę, 19 lipca, w Parku Etnograficznym w Tokarni. Tego dnia wstęp do skansenu będzie bezpłatny

autor: **Beata Kwiecisko**

Świętowanie rozpocznie się o godzinie 11 Mszą świętą, po której nastąpi główna część obchodów jubileuszowych.

– Po uroczystej Mszy świętej zaprosimy wszystkich na nową scenę, gdzie wystąpią Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP z Dobromierza oraz kapele ludowe. Wręczymy także jubileuszowe medale osobom, instytucjom i wszystkim tym, którzy przez lata współpracowali z muzeum – zapowiada Małgorzata Krzywda, kierownik Parku Etnograficznego w Tokarni.

RODZINNE NIEDZIELE W SKANSENIE

Tego dnia po raz pierwszy zostaną zorganizowane aż trzy wydarzenia w ramach popularnego cyklu „Rodzinne niedziele w skansenie”. „Palec pod budkę” przeniesie uczestników do czasów PRL-u. Będzie można zagrać w gumę, klasy, kapsle, cymbergaja i „chińczyka”, a także wziąć udział w rodzinnej grze terenowej. W programie znajdują się również spotkania z twórcami ludowymi w ramach „Sztuki w chacie i zagrodzie”. Z kolei w chałupie z Ostrowców na najmłod-

szych czekać będzie wydarzenie „Machaj wędą, ryby będą”, podczas którego poznają codzienne życie dawnych rybaków oraz własnoręcznie wykonają proste wędki.

O edukację i rozrywkę zadbają także Koła Przewodników Świętokrzyskich PTTK „Bartek” oraz PTTK Oddziału Świętokrzyskiego w Kielcach, które zorganizują konkursy z nagrodami oraz turniej rzutu podkową. Powstanie też bezpłatna strefa rozrywki Happy Jumper Kielce.

– Jednym z najważniejszych punktów obchodów będzie benefis Zespołu Ludowego „Złoty Kłos” z Secemina, który – podobnie jak Muzeum Wsi Kieleckiej – świętuje w tym roku 50-lecie działalności. Będzie to czas podziękowań za dekady artystycznej pracy, wzruszających wspomnień oraz wspólnego świętowania podwójnych urodzin, które razem budują tożsamość kulturową regionu – podkreśla Małgorzata Krzywda.

WE WRZEŚNIU GALA I FILM

To jednak nie koniec wydarzeń związanych z jubileuszem Muzeum Wsi Kieleckiej. Jak zapowiada Katarzyna Korus, dyrektor tej instytucji, kolejne zostały zaplanowane na wrzesień.

– W dniach 11–12 września odbędzie się ogólnopolska konferencja naukowa „Dziedzictwo małych miasteczek” z udziałem wybitnych etnografów i naukowców z całej Polski, otwarta również dla wolnych słuchaczy. Zwieńczeniem obchodów będzie uroczysta gala jubileuszowa z prezentacją filmu podsumowującego 50 lat działalności muzeum oraz wręczeniem odznaczeń państwowych wieloletnim pracownikom – informuje Katarzyna Korus.

Współorganizatorem święta Muzeum Wsi Kieleckiej jest Województwo Świętokrzyskie. Marszałek Renata Janik podkreśla, że instytucja ta od pięćdziesięciu lat odgrywa kluczową rolę w ochronie i popularyzowaniu dziedzictwa kulturowego regionu świętokrzyskiego.

– Nie tylko zabezpiecza cenne zabytki architektury drewnianej, ale także przybliża historię mieszkańców dawnej wsi – ich codzienne życie, pracę, tradycje oraz wartości przekazywane z pokolenia na pokolenie. Dzięki bogatej ofercie edukacyjnej i kulturalnej muzeum umożliwia kolejnym pokoleniom poznawanie autentycznego obrazu świętokrzyskiej wsi, dawnych rzemiosł, obrzędów i kultury ludowej. Organizowane wydarzenia plenerowe, warsztaty, lekcje muzealne, rekonstrukcje historyczne oraz spotkania z twórcami ludowymi sprawiają, że tradycja pozostaje żywa i nadal inspiruje zarówno mieszkańców regionu, jak i licznie odwiedzających go turystów – mówi Renata Janik.

***

Organizatorzy zapraszają do wspólnego świętowania mieszkańców regionu oraz wszystkich miłośników historii, kultury ludowej i tradycji. ◀

Zapraszamy na pyszne
JAGODZIANKI

PIEKARNIA

POD TELEGRAFEM

Politechnika
Świętokrzyska

**Wysokie stypendia
dla przyszłych
studentów**

**Wpadaj na nasze
social media!**

**Akademik
dla każdego
studenta!**

